

Věc C-499/20

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

1. října 2020

Předkládající soud:

Symvoulío tis Epikrateias (Řecko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

27. srpna 2020

Žalobkyně:

DIMCO Dimovasili M.I.K.E.

Žalovaný:

Ypourgos Perivallontos kai Energeias

Předmět původního řízení

Žaloba znějící na neplatnost technického předpisu pro vnitřní zařízení zemního plynu s pracovním tlakem do 500 mbar, zejména ustanovení týkajících se plynových potrubí.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Výklad směrnice 97/23/ES ve smyslu článku 267 SFEU.

Předběžná otázka

Musí být čl. 4 odst. 1.1, čl. 7 odst. 4 a článek 8 ve spojení s přílohou I směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/23/ES ze dne 29. května 1997 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se tlakových zařízení (Úř. věst. L 181) vykládány v tom smyslu, že brání takovým vnitrostátním právním ustanovením, jako jsou odstavce 1.2.4, P9.5.6.9 a P9.5.8.2 řeckého technického předpisu pro vnitřní zařízení zemního plynu s provozním tlakem do 500 mbar, o

něž se jedná ve věci v původním řízení, která z důvodu bezpečnosti osob především v případě seismických událostí stanoví podmínky a omezení (povinnost větrání, zákaz podzemního křížení) ohledně způsobů instalace tlakových zařízení (plynových potrubí), když jsou uvedené podmínky a omezení uplatňovány bez rozdílu také na potrubí, jako jsou potrubí, o něž se jedná v projednávané věci, která jsou opatřena označením „CE“ a jsou výrobcem certifikována jako bezpečně instalovatelná a použitelná bez dodržení výše uvedených podmínek a omezení?

Nebo

musí být naopak výše uvedená ustanovení směrnice 97/23/ES ve spojení s jejím článkem 2 vykládána v tom smyslu, že nebrání podmínkám a omezením týkajícím se způsobů instalace tlakových zařízení (plynových potrubí), jako jsou předmětná tlaková zařízení?

Relevantní ustanovení unijního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/23/ES ze dne 29. května 1997 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se tlakových zařízení (Úř. věst. 1997, L 181, s. 1): články 1, 2, 3, 4, 7, 8 a 16, jakož i příloha I.

Relevantní ustanovení vnitrostátního práva

- 1 Směrnice 97/23/ES byla do řeckého právního řádu provedena společným ministerským rozhodnutím ministra hospodářství a náměstka ministra pro hospodářský rozvoj (FEK B '987/27.5.1999).
- 2 Dne 28. března 2012 bylo zveřejněno rozhodnutí náměstka ministra životního prostředí, energetiky a změny klimatu (FEK B '976/28.3.2012), kterým byl přijat technický předpis pro vnitřní zařízení zemního plynu s pracovním tlakem do 500 mbar (Technikos Kanonismos Esoterikon Egkatasaseon Fysikou Aeriou; dále jen „napadený technický předpis“), kterým se stanoví normy týkající se návrhu, materiálů, instalace, kontroly, zkoušení, bezpečnosti a zprovoznění vnitřních sítí a zařízení uživatelů zemního plynu.
- 3 Odstavec 1.2.3 napadeného technického předpisu zejména stanoví, že vnitřní plynová zařízení, tedy soustava potrubí, přístrojů, zařízení, kanálů, modulů a souvisejícího příslušenství, od počátečního bodu zařízení pro uzávěr plynu do odvodu kouřových zplodin, musí současně splňovat požadavky příslušných [unijních] směrnic a pokud jde o tlaková zařízení požadavky směrnice 97/23/ES, pokud byla navržena s nejvyšším pracovním tlakem PS překračujícím 500 mbar (0,5 bar).
- 4 Napadený technický předpis obsahuje ustanovení o způsobech instalace plynových potrubí. Odstavec 1.2.4 zejména uvádí, že „způsoby instalace plynových potrubí nespádají do oblasti působnosti směrnice [97/23/ES] nebo

jiných směrnic a jsou stanoveny [napadeným technickým předpisem], rovněž s přihlédnutím ke specifitám země (například seismické jevy)“. Tato norma je upřesněna v příloze 9 napadeného technického předpisu, která je nadepsána „Specifikace potrubní sítě“.

- 5 Ačkoli má tato příloha „informativní“ povahu, obsahuje v bodě 9.5 (pod názvem „Úpravy a instalace potrubí“) kogentní normy a přesněji jednak odstavec P9.5.6 týkající se instalace nadzemního potrubí, který v devátém pododstavci (P9.5.6.9) („Křížení dutin“) stanoví následující: „Pokud jsou v dutinách instalována potrubí, například ve snížených střepech, musí být výklenek odvětráván, například dvěma větracími otvory - obvodovými, podél sousedících stěn - uspořádanými úhlopříčně, každý o ploše 20 cm² [...]“ a jednak odstavec P9.5.8 týkající se ochrany potrubí uvnitř budovy, který ve druhém pododstavci (P9.5.8.2) stanoví, že „plynové potrubí nelze položit do betonových desek nebo pod obklady nebo podlahy“. Plynová potrubí mohou být instalována do kanálů, do výklenků sníženého stropu nebo mezi zvukové (nebo podobné) izolační panely nad snížený strop, přičemž se použijí stejná opatření na ochranu proti korozi jako jsou ta stanovená pro podzemní potrubí“.

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 6 Žalobkyně v původním řízení (dále jen „žalobkyně“) dováží a uvádí v Řecku na trh ohebné trubky z nerezové oceli.
- 7 Dne 16. května 2012 žalobkyně podala k předkládajícímu soudu žalobu, kterou se domáhala prohlášení neplatnosti některých ustanovení napadeného technického předpisu týkajících se plynových potrubí.
- 8 Předkládající soud rozhodl s konečnou platností o důvodech neplatnosti ostatních ustanovení napadeného předpisu, přičemž žalobě částečně vyhověl a ve zbývající části ji zamítl. Naopak nerozhodl o důvodu neplatnosti týkajícím se ustanovení napadeného technického předpisu, která jsou uvedena výše v bodech 4 a 5.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 9 Žalobkyně uvádí, že napadený technický předpis podporuje používání jiných typů potrubí, tedy konvenčních pevných měděných a ocelových trubek, než jsou trubky, se kterými obchoduje žalobkyně, a že současně brání uvádění na trh a uvádění do provozu tím, že v podstatě znemožňuje používání, oběh a uvádění potrubí, se kterými žalobkyně obchoduje, na trh.
- 10 Žalobkyně tvrdí, že uložené podmínky a omezení (odstavce 1.2.4, P9.5.6.9 a P9.5.8.2), tedy jednak povinnost větrat prostory prostřednictvím otvorů v případě instalace potrubí do dutin (například ve snížených střepech) a jednak zákaz instalovat plynová potrubí do betonových desek, jakož i pod obklady nebo podlahy, porušují čl. 4 odst. 1.1 směrnice 97/23/ES, pokud se vztahují také na

materiál (potrubí) uváděný na trh žalobkyní. Jak totiž certifikuje výrobce tohoto materiálu, který je opatřen označením „CE“, což potvrzuje, že tento materiál byl pravidelně podrobován „postupu posuzování shody“ podle článku 10 směrnice, potrubí žalobkyně mohou být využívána v zařízeních zemního plynu, aniž by splňovala předmětné podmínky a omezení.

- 11 Pokud jde naopak o obecné ustanovení uvedené v odstavci 1.2.4 napadeného technického předpisu, podle kterého způsoby instalace plynových potrubí nespádají do oblasti působnosti unijní směrnice, žalobkyně se dovolává přílohy I směrnice 97/23/ES, která v různých ustanoveních (například v bodech 1.1 a 1.2) odkazuje také na „instalaci“ tlakových zařízení. Ve vztahu k tomu, co je dále stanoveno v tomto ustanovení napadeného technického předpisu, tedy že „způsoby instalace plynových potrubí [...] jsou stanoveny [napadeným technickým předpisem], rovněž s přihlédnutím ke specifickým zemím (například seismické jevy)“, se žalobkyně opět dovolává přílohy I směrnice, která mimo jiné stanoví, že v rámci návrhu tlakového zařízení je třeba zohlednit „zatížení dopravou, větrem, zemětřesením“ (bod 2.2.1).
- 12 Žalobkyně dále tvrdí, že z ustanovení přílohy I směrnice 97/23/ES ve spojení s čl. 4 odst. 1.1 této přílohy vyplývá, že nesmí být stanoveny dodatečné podmínky a omezení, jako jsou předmětné podmínky a omezení, za účelem ochrany před seismickými událostmi, pokud jde o instalaci plynových potrubí (jako jsou výrobky uváděné na trh samotnou žalobkyní), která jsou opatřena označením „CE“ a ve vztahu k nimž je jejich výrobcem v příslušných návodech certifikováno, že jejich instalace a použití je možné (bezpečné) bez dodržení výše uvedených sporných omezení. Taková omezení by mohla být stanovena pouze postupem uvedeným v čl. 7 odst. 4 a článku 8 směrnice 97/23/ES za účasti Evropské komise.
- 13 Žalobkyně dále tvrdí, že výše uvedená ustanovení napadeného technického předpisu jsou rovněž v rozporu s pokyny (guidelines) vydanými pracovní skupinou („Working Group „Pressure““) vytvořenou pro účely uplatňování směrnice 97/23/ES, kterými byla podle jejího názoru tato směrnice „autenticky vyložena“.
- 14 Žalovaný má za to, že dotčená ustanovení nacházejí základ v článku 2 směrnice.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 15 Předkládající soud má za to, že pokyny pracovní skupiny nejsou ani právně závazným výkladovým nástrojem, ani *a fortiori* „autentickým výkladem“ směrnice 97/23/ES. Odmítá tedy námitky založené na opačném tvrzení, bez ohledu na skutečnost, že pokyn 9/24, který byl přijat pracovní skupinou dne 18. března 2004, uvádí (poznámka 3), že členské státy mohou regulovat otázky týkající se instalace („installation“) tlakového zařízení nebo sestavy pro ochranu obsluhy a životního prostředí nebo dokonce pro samotná tlaková zařízení.

- 16 Předkládající soud uvádí, že z ustanovení směrnice 97/23/ES vyplývá, že se tato směrnice vztahuje na návrh, výrobu a posuzování shody tlakových zařízení a sestav s určitými technickými vlastnostmi (článek 1) a ukládá členským státům povinnosti týkající se uvádění předmětného zařízení na trh a do provozu. Tato směrnice však výslovně stanoví, že vnitrostátní orgány mohou samy definovat, v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství (a nyní se Smlouvou o fungování Evropské unie), „požadavky“, které považují za nezbytné z důvodu bezpečnosti, a to za předpokladu, že zařízení nebudou změněna (viz článek 2 směrnice).
- 17 Za těchto okolností sporná ustanovení napadeného technického předpisu (odstavce 1.2.4, P9.5.6.9 a P9.5.8.2), která stanoví podmínky a omezení týkající se způsobů instalace plynových potrubí, s přihlédnutím ke specifikám země a zejména seismickým jevům, nacházejí základ v článku 2 směrnice, neboť jsou jednak dodržena ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie (zejména článek 36), jelikož stanovená omezení, která jsou v souladu se zásadou proporcionality, veřejná správa považovala za technicky nezbytná především pro zajištění zdraví a bezpečnosti občanů a uplatní se na všechny typy potrubí, bez ohledu na materiál nebo zemi původu, a jednak se nezdá, že výše uvedená omezení vedou ke změnám materiálu uváděného žalobkyní na trh. Uplatněný důvod neplatnosti by tedy měl být zamítnut jako neopodstatněný. S ohledem na ustanovení čl. 4 odst. 1, č. 7 odst. 4 a článku 8 směrnice 97/23/ES ve spojení s jejími přílohami (zejména s přílohou I) však vyvstávají důvodné pochybnosti, které vyžadují podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru.

PRACOVNÍ DOKUMENT